

LAKIALOITE 77/2012 vp

Laki ulkomaalaislain 51 ja 149 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Syyskuun lopussa Suomessa asuva vietnamilais-syntyinen mies haavoitti ampumalla kahta ihmistä helsinkiläisessä yökerhossa. Ampujaa epäillään tapon yrityksestä ja törkeästä pahoinpitelystä. Maahanmuuttovirasto oli useita vuosia aiemmin tehnyt miehestä karkotuspäätöksen, jota ei kuitenkaan ollut voitu panna täytäntöön, ilmeisesti siksi, että Vietnam ei ole halukas ottamaan häntä vastaan. Ampujalla on Suomessa parin vuosikymmenen rikoshistoria, joka sisältää mm. toistuvia omaisuus- ja huumausainrikoksia.

Oleskeluluvalla oleskelevien ulkomaalaisten sekä, tietyin edellytyksin, pakolaisten maasta karkottamisen perusteista säädetään ulkomaalaislain (301/2004) 149 §:ssä. Maasta voidaan karkottaa oleskeluluvalla oleskellut ulkomaalainen, jonka on muun muassa "todettu syyllistyneen rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähintään yksi vuosi vankeutta, taikka jonka on todettu syyllistyneen toistuvasti rikoksiin; joka on käyttäytymisellään osoittanut olevansa vaaraksi muiden turvallisuudelle; taikka joka on ryhtynyt taikka jonka voidaan aikaisemman toimintansa perusteella tai muutoin perustellusta syystä epäillä ryhtyvän Suomessa kansallista turvallisuutta vaarantavaan toimintaan" (1 mom. 2—4 kohdat). Samoin maasta voidaan karkottaa "ulkomaalainen, jolle on Suomessa myönnetty pitkään oleskelleen kolman-

nen maan kansalaisen EY-oleskelulupa", jos hän "muodostaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle välittömän ja riittävän vakavan uhan" (2 mom.). Myös syynätakeettomana rangaistuksetta jätetty ulkomaalainen sekä edellä 1 momentissa (2—4 kohdat) mainituilla syillä pakolainen voidaan karkottaa (3—4 mom.). Ulkomaalaislain 149 § kuitenkin ainoastaan mahdollistaa näissä tapauksissa maasta karkottamisen, ei edellytä sitä automaattisesti.

Ulkomaalaislakia tulee muuttaa maasta karkottamisen perusteiden osalta siten, että muotoilu *voidaan karkottaa* muutetaan muotoon *karkotetaan*. Tämä muutos vähentää karkotuspäätöksiä tekevien viranomaisten sekä hallinto-oikeuksien harkintavaltaa yksittäisissä tapauksissa. Ulkomaalaislain 149 §:ään tulee myös lisätä uusi momentti, jossa säädetään rikosten perusteella karkotettavan talteenotosta, mikäli mikään maa ei suostu tätä vastaanottamaan. Karkotuspäätöksen saanutta henkilöä ei tule päästää vapaalle jalle odottamaan karkottamistaan eikä hänelle tule myöntää ulkomaalaislain 51 §:n mukaista tilapäistä oleskelulupaa sillä perusteella, että karkottaminen on teknisistä syistä tilapäisesti mahdollon panna täytäntöön.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

ulkomaalaislain 51 ja 149 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 149 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2—4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 358/2007, sekä
lisätään 51 §:ään uusi 4 momentti ja 149 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 358/2007, uusi 5 momentti seuraavasti:

51 §

Oleskeluluvan myöntäminen maasta poistamisen estymisen vuoksi

— — — — —
Tilapäistä oleskelulupaa ei myönnetä henkilölle, joka on määrätty karkotettavaksi tämän lain 149 §:n perusteella, vaan tällainen henkilö pidetään talteen otettuna, kunnes maasta poistaminen voidaan panna täytäntöön.

149 §

Maasta karkottamisen perusteet

Maasta karkotetaan oleskeluluvalla oleskelut ulkomaalainen:

— — — — —
Ulkomaalainen, jolle on Suomessa myönnetty pitkään oleskelleen kolmannen maan kansa-

laisen EY-oleskelulupa, karkotetaan maasta vain, jos hän muodostaa yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle välittömän ja riittävän vakavan uhan.

Maasta karkotetaan 1 momentin 2 kohdassa säädetyllä perusteella myös ulkomaalainen, joka on jätetty syyntakeettomana rangaistukseen tuomitsematta rikoslain 3 luvun 4 §:n nojalla.

Pakolainen karkotetaan 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

Jos karkottaminen on mahdotonta siksi, että mikään maa ei suostu ottamaan 1—4 momentissa tarkoitettua karkotettavaa henkilöä vastaan, hänet on pidettävä talteen otettuna, kunnes karkottaminen on mahdollista.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2012

Jussi Halla-aho /ps
Juho Eerola /ps
Tom Packalén /ps
Jussi Niinistö /ps
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Maria Lohela /ps
Olli Immonen /ps

James Hirvisaari /ps
Reijo Hongisto /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Laila Koskela /ps
Ari Jalonen /ps
Ismo Soukola /ps
Mika Niikko /ps